

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 227/2021
03.03.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Милунке Цветковић, Драгана Аћимовића и Биљане Синановић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 4. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног – адвоката Вићентија Даријевића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду – Посебног одељења за сузбијање корупције К-По4 број 106/2018 од 23.09.2020. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 број 884/20 од 22.12.2020. године, у седници већа одржаној дана 03. марта 2021. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Вићентија Даријевића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду – Посебног одељења за сузбијање корупције К-По4 број 106/2018 од 23.09.2020. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 број 884/20 од 22.12.2020. године, у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, док се исти захтев у осталом делу **одбацује**.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду – Посебног одељења за сузбијање корупције К-По4 број 106/2018 од 23.09.2020. године, окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 4) КЗ, за које дело је осуђен на казну затвора у трајању од 8 месеци, која ће се извршити у просторијама у којима станује, уз примену електронског надзора. Истовремено је одређено да окривљени не сме напуштати просторије у којима станује, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, те да уколико једном у трајању преко 6 часова или два пута у трајању до 6 часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне затвора издржи у Заводу за извршење казне затвора, сходно одредби члана 45. став 6. КЗ.

На основу члана 264. став 1. ЗКП, окривљени је обавезан на плаћање трошкова кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1), 7), 8) и 9) ЗКП, па је обавезан да суду на име трошкова поступка плати износ од 52.500,00 динара, а на име паушала износ од 5.000,00 динара, све у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде, под

претњом извршења, и истовремено је одређено да ће о висини осталих трошкова бити одлучено посебним решењем.

На основу члана 258. став 4. ЗКП, оштећеном „ББ“ ДОО досуђен је имовинскоправни захтев, па је окривљени обавезан да оштећеном исплати износ од 879.218,20 динара у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом извршења.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 број 884/20 од 22.12.2020. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, а пресуда Вишег суда у Новом Саду – Посебног одељења за сузбијање корупције К.По4 број 106/2018 од 23.09.2020. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА – адвокат Вићентије Даријевић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) и став 4. ЗКП, конкретно због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП и због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијане пресуде и предмет врати суду на поновни поступак и одлучивање, или да преиначи другостепену пресуду тако што ће усвојити жалбу браниоца изјављену против првостепене пресуде и ослободити окривљеног од оптужбе.

Врховни касациони суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), након разматрања списка предмета и правноснажних пресуда против којих је захтев за заштиту законитости поднет, а по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев је неоснован у делу у којем се односи на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости наводи да је у предметном кривичном поступку судија Гордана Латинковић учествовала у доношењу решења којим се одлучивало о оптужном предлогу Вишег јавног тужиоца у Новом Саду, те да је исти судија у даљем току поступка учествовала као председник претресног већа које је донело осуђујућу пресуду, дакле у доношењу мериторне одлуке о оптужби, иако је сходно одредби члана 37. став 1. тачка 4) ЗКП морала бити изузета од судијске дужности због учешћа у доношењу одлуке о оптужном предлогу, а на који начин је учињена наведена битна повреда одредаба кривичног поступка.

Изложене наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, Врховни касациони суд оценио је неоснованим, из следећих разлога:

Према одредби члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, битна повреда одредаба кривичног поступка постоји ако је на главном претресу учествовао судија или судија поротник који се морао изузети.

Одредбама члана 37. став 1. тачка 1) до 4) ЗКП, предвиђене су ситуације у којима се судија или судија поротник мора изузети од вршења судијске дужности у одређеном предмету, због неког одређеног односа и повезаности судије са учесницима поступка или са предметом, а поред осталог, када је реч о повезаности судије са предметом, у тачки 4) овог члана прописано је да судија не може вршити судијску дужност ако је у истом предмету поступао као судија за претходни поступак или је одлучивао о потврђивању оптужнице, или је учествовао у доношењу мериторне одлуке о оптужби која се побија жалбом или ванредним правним леком.

Међутим, изузеће у смислу одредбе члана 37. став 1. тачка 4) ЗКП, у вези претходног испитивања оптужног акта, односи се на редовни, а не на скраћени поступак.

Наиме, одредбама члана 500. – 504. ЗКП, које се односе на скраћени поступак, прописано је, поред осталог, да судија претходно испитује да ли је оптужни предлог прописно састављен (члан 501. ЗКП), затим да ли постоје друге околности које привремено спречавају гоњење (члан 502. ЗКП), те да уколико судија не донесе ни једно од решења из члана 501. став 2., 4. и 7. и члана 502. и 503. ЗКП (дакле уколико не одбаци или не одбије оптужни предлог), наредбом ће одредити дан, час и место одржавања главног претреса (члан 504. став 1. ЗКП).

Дакле, одређивање главног претреса у скраћеном поступку претпоставља да судија појединац није претходно донео ни једно од решења којим је утврдио постојање околности које га спречавају да се упусти у мериторно расправљање о оптужном акту.

Имајући у виду да се у конкретном случају ради о скраћеном поступку, то је судија Гордана Латиновић, као судија појединац, сходно одредбама које важе за скраћени поступак, имала овлашћење да донесе решење којим се одлучује о оптужном предлогу против окривљеног, а затим и да учествује као судија појединац приликом доношења мериторне одлуке, и супротно наводима захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, овакво њено поступање не представља битну поврду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, нити њено поступање приликом доношења одлуке о оптужном акту представља разлог за изузеће приликом доношења мериторне одлуке у смислу члана 37. став 1. тачка 4) ЗКП.

Из наведених разлога, наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, одбијени су као неосновани.

Исти захтев је у осталом делу одбачен, из следећих разлога:

У осталом делу, бранилац окривљеног указује на повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, и с тим у вези наводи да је осудом окривљеног за кривично дело из члана 238. КЗ дошло до „грубе повреде кривичног закона на штету окривљеног, из разлога што је у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе примењен закон који се не може применити, а и кривично дело за које је окривљени осуђен није кривично дело“.

У вези повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, у захтеву се истиче да је изменама Кривичног законика, које су ступиле на снагу 01.03.2018. године,

кривично дело злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. КЗ декриминализовано, а из којих разлога је према ставу браниоца првостепени суд морао применити одредбу члана 423. став 1. ЗКП и окривљеног ослободити од оптужбе, обзиром да кривично дело из члана 238. КЗ више не постоји.

Одредбом члана 486. став 2. ЗКП прописано је да о захтеву за заштиту законитости, који је поднет због повреде закона (члан 485. став 1. тачка 1) ЗКП) Врховни касациони суд одлучује само ако сматра да је реч о питању од значаја за правилну или уједначену примену права.

Како је бранилац окривљеног захтев за заштиту законитости у овом делу поднео због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП у односу на кривично дело злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 4) КЗ, а која повреда закона је идентична повреди о којој се Врховни касациони суд већ изјаснио у својим ранијим пресудама Кзз 907/18 од 11.09.2018. године, Кзз 141/19 од 20.02.2019. године и Кзз 1007/19 од 24.10.2019. године (које пресуде су доступне лицима која за то имају првни интерес и од значаја су за уједначену примену права), те којима је о истоветном правном питању већ одлучено и одбијени су као неосновани захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљених доношењем мериторне одлуке о питању од значаја за правилну примену права, то је Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у овом делу одбацио, налазећи да изнета повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП на коју се указује у поднетом захтеву, није од значаја за правилну или уједначену примену права, те није потребно поновно одлучивање о истом правном питању.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног одбачен је и у делу у којем се односи на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, обзиром да захтев у овом делу нема законом прописан садржај.

Наиме, бранилац окривљеног је као разлог за подношење овог ванредног првог лека навео наведену повреду кривичног закона, због које је подношење захтева дозвољено окривљеном преко браниоца, међутим, у образложењу захтева ниједном речју није навео у чему се конкретно састоји ова повреда закона. Стога је Врховни касациони суд нашао да у овом делу поднети захтев нема законом прописан садржај у смислу одредбе члана 484. ЗКП, која налаже обавезу навођења у захтеву за заштиту законитости разлога за његово подношење, а што у случају истицања повреде закона подразумева не само опредељење о којој повреди закона је реч, већ и образложење у чему се та повреда конкретно састоји, а имајући у виду да Врховни касациони суд није овлашћен да по службеној дужности испитује у чему се конкретно огледа повреда закона на коју се захтевом за заштиту законитости указује, већ правноснажну одлуку или поступак који је претходио њеном доношењу испитује у оквиру разлога (члан 485. став 1. ЗКП), дела и правца побијања који су истакнути у захтеву за заштиту законитости.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП у делу у којем је захтев одбијен као неоснован, а на основу члана 487. став 1. тачка 3) и 4) ЗКП, у делу у којем је захтев одбачен јер нема законом прописан садржај, односно јер није од значаја за правилну или уједначену примену права, донета је одлука као у изреци пресуде.

Записничар-саветник,
Снежана Меденица, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија,
Невенка Важић, с.р.